

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1288/2020
15.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца ОТП Банка Србије а.д., Нови Сад, чији је пуномоћник Горан Остојић, адвокат из ..., против туженог АА из ..., кога заступа привремени заступник Војислава Драговић Тубић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2978/19 од 17.10.2019. године, у седници одржаној дана 15.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог АА из ..., изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2978/19 од 17.10.2019. године, у делу става првог изреке којим је потврђена пресуда Вишег суда у Новом Саду П 260/17 од 14.12.2018.године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П 260/2017 од 14.12.2018. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу исплати износ од 10.776.259,31 динар, са законском затезном каматом на износ 7.900.986,52 динара, почев од 15.02.2018. године до исплате. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 976.712,01 динар. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да привременом заступнику туженог накнади трошкове парничног поступка у износу од 492.000,00 динара, уплатом на текући рачун бр. .. код ... банке.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 2978/19 од 17.10.2019. године, ставом првим изреке, жалба туженог је делимично усвојена и пресуда Вишег суда у Новом Саду П 260/17 од 14.12.2018. године, преиначена у делу одлуке о трошковима парничног поступка (став 2.), тако што је тужени обавезан да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 492.000,00 динара (уместо износа од 976.712,01 динар), док је у преосталом делу жалба туженог одбијена и одлука о тужбеном захтеву (став 1.изреке), потврђена. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да привременом заступнику туженог накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 157.500,00 динара. Ставом трећим изреке, одбијени су захтеви парничних странака за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, побијајући је у делу којим је пресуда првостепеног суда потврђена, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао правноснажну пресуду, у побијаном делу, у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11...87/18), и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ни повреда из става 1. тог члана Закона, пред другостепеним судом, која би могла да утиче на доношење законите и правилне одлуке.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су закључиле, дана 01.12.2006. године, уговор о дугорочном стамбеном кредиту, којим је банка одобрила туженом, као кориснику кредита, стамбени кредит у износу од 5.348.200,00 динара, односно 68.000 евра према средњем курсу Народне банке Србије за евро на дан пуштања кредита у течај, на рок отплате од 216 месеци и са каматном стопом од 7,5% годишње. Чланом 4., уговорено је да се отплата главнице и камате врши по ануитетном принципу, пропорционалном методом, тако да је у сваком ануитету камата обрачуната на основицу дуга, која представља остатак главнице по кредиту на дан доспелости плаћања. Одредбом члана 5. истог уговора, предвиђено је да ће банка обрачунати и наплатити интеркаларну камату од дана пуштања кредита у коришћење до последњег дана у месецу, по искоришћењу кредита и њену наплату извршити кроз наплату ануитета, сваког 05.-ог у месецу, у складу са планом отплате кредита који је саставни део овог уговора. Сходно члану 10. тог уговора, ако корисник не плати доспеле обавезе у року, банка ће обрачунавати затезну камату у складу са Законом о висини стопе затезне камате, односно сагласну члану 277. став 2. Закона о облигационим односима. Право банке на једнострану раскид уговора и наплату целокупног преосталог потраживања, уз обавезу писменог обавештавања корисника кредита, предвиђено је одредбом члана 13. Уговора за случај да, између осталог, корисник кредита не плати два узастопна доспела ануитета. Опоменом пред утужење, банка је обавестила туженог да је потраживање по основу уговора о дугорочном стамбеном кредиту доспело са стањем на дан 09.06.2014. године у износу од 8.283.271,56 динара, од чега на име главног дуга износ од 6.891.293,27 динара, на име редовне камате износ од 884.168,79 динара, на име затезне камате 506.668,50 динара и на име судских трошкова износ од 1.121,00 динар, па је позвала туженог да то потраживање измири у року од 8 дана од дана пријема опомене. Вештачењем је утврђено да је тужени, као корисник кредита, у периоду од 05.01.2007. године до 15.10.2013. године, делимично вршио отплате ануитета тако што је од укупног износа главнице одобреног кредита од 68.000 евра отплатио 8.652,60 евра, на име редовне камате је отплатио 23.903,84 евра, на име законске затезне камате 1.577,24 евра и на име накнаде банци 2.400,00 динара. Укупан дуг туженог по предметном уговору о стамбеном кредиту од 01.12.2006. године на дан 14.02.2018. године износи 91.090,33 евра, што по средњем курсу Народне банке Србије на тај дан износи 10.776.259,31 динар, од чега главница износи 59.347,40 евра, у динарској противвредности 7.020.975,46 динара (по средњем курсу Народне банке Србије од 118,303 динара за евро) и редовна камата 7.438,62 евра (у динарској

противвредности 880.011,06 динара, по средњем курсу Народне банке Србије од 118,303 динара за евро), па главница и редовна камата износе 66.786,02 евра или у динарској противвредности 7.900.986,52 динара.

Код утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови туженог обавезали да тужиоцу исплати износ од 10.776.259,31 динар, са законском затезном каматом на износ од 7.900.986,52 динара, почев од 15.02.2018. године до исплате, у смислу одредбе члана 124., 125. став 1., 277., 399., 400. став 3., 1065. и 1066. Закона о облигационим односима.

Одредбом члана 124. Закона о облигационим односима, прописано је да у двостраним уговорима, кад једна страна не испуни своју обавезу, друга страна може, ако није што друго одређено, захтевати испуњење обавезе или, под условима предвиђеним у идућим члановима, раскинути уговор простом изјавом воље, ако раскид уговора не наступа по самом закону, а у сваком случају има право на накнаду штете.

Сходно одредби члана 125. став 1. Закона о облигационим односима, кад испуњење обавезе у одређеном року представља битан састојак уговора, па дужник не испуни своју обавезу у том року, уговор се раскида по самом закону.

Дужник који задоцни са испуњењем новчане обавезе дугује, поред главнице и затезну камату по стопи утврђеној савезним законом, сходно одредби члана 277. став 1. Закона о облигационим односима.

Одредбе о ништавости одредбе уговора којима је предвиђено да ће на камату, кад доспе за исплату почети тећи камата, ако не буде исплаћена, прописане одредбом члана 400. став 1. Закона о облигационим односима, не односе се на кредитно пословање банака и других банкарских организација, сходно ставу 3. одредбе члана 400. истог Закона.

У конкретном случају, парничне странке су, предметним уговором о дугорочном стамбеном кредиту од 01.12.2006. године, уговориле обавезу туженог, као корисника кредита да, у складу са планом отплате кредита који је саставни део тог уговора, врши исплату анuitета сваког 05.-ог у месецу, као и право банке на једнострану раскид уговора и наплату целокупног преосталог потраживања у случају да корисник кредита не плати два узастопна доспела анuitета, што је овде случај. У писаном обавештењу, опомени пред утужење, банка је туженог обавестила о износу свог потраживања и структури дуга, који је доспео а није измирен па је тужени дужан да тужиоцу исплати доспели дуг који чини главница и уговорена камата у износу од 7.900.986,52 динара, као и обрачуната законска затезна камата до дана вештачења 14.02.2018. године, у износу од 2.875.272,79 динара, тако да је укупно потраживање банке према туженом 10.776.259,31 динар. На износ од 7.900.986,52 динара тужени је дужан да тужиоцу исплати и камату, почев од 15.02.2018. године (након што је вештачењем утврђен износ потраживања банке) па до исплате, у смислу одредбе члана 277. Закона о облигационим односима.

Неосновани су наводи ревизије туженог да тужилац са њим није раскинуо уговор, пошто то нигде није изричито изјавио. Супротно томе, тужилац је у опомени

пред утужење од 11.06.2014. године, туженог обавестио, у свему на начин предвиђен одредбом члана 13. предметног уговора о дугорочном стамбеном кредиту од 01.12.2006. године, о томе да је потраживање банке, према њему, у целини доспело, као и о структури потраживања. Пошто је исплата анuitета сваког 05.-ог у месецу, од стране туженог, као корисника кредита, битан састојак предметног уговора, а тужени није испунио обавезу у том року, следи да је предметни уговор раскинут по самом закону, а тужилац је о тој чињеници туженог обавестио горе наведеном опоменом пред утужење. Због тога се неосновано ревизијом туженог указује на погрешну примену материјалног права.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци ове пресуде донео у смислу одредбе члана 414. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић